

Előfizetési díj

Vidékre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 ..
Negyedévre	3 ..
Egy óra helyben	1 ..
Vidékről egy hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.	

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Összör hasábozott garmond sor. 6 kr. árá
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22). Haasen
stein et Vogler Wien
Wallfischgasse nr. 10.

Nyilttéri cikkeik

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:

Belső-farkasutca 17. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények czimzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap

1873-dik évi folyamára.

A „KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy óra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetés pénzek, legcélszerűbben pos-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedőébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tisztetelpéldánnyal szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

Buda-pest, mártius 8.

(M. A.) A honvédelmi ministerium költségve-
tésének ma befejezett tárgyalása a legfontosabb
mozgások egyikét képezi a budgetvita hosszas
folyamatában.

A képviselőház annyiszor emlegetett conser-
vativ árnyalata felmutatta egyik pontját titkos
programjának. Megtámadta a honvédséget, mint
intézményt, meg annak fokozatos fejlesztését, hi-
vatkozva azon féltékenység és ellenzetre, mely-
lyel a magyar honvédelem irányában bizonyos kö-
rök viseltetnek; felállította azon tételt, hogy a ma-
gyar honvédség önmagában harcoképes véderőt nem
képezhet s az országot pénzügyileg mégis tönkre
juttatja; hogy a honvédségnek nincs egyéb feladata,
mint tartalékát képezni a közös hadseregnek stb.
Szóval a legközelebbi pár nap alatt a reactio sze-
lének első furallatát réltük érezni a képviselő-
házban.

A honvédség ellen intézett támadás tagadhat-
lanul ügyes lett volna, ha egyelőre akár az ezen
intézménynél nem kis számmal létező bajok és fo-
gyatkozások bírálatára szorítkozik, akár pedig kizá-
ról a pénzügyi szempont körén belül marad. De a po-
litikai tekintet hangsúlyozása, de ama „bi-
zonyos körök” féltékenységének emlegetése levonta
az álarczot a támadás arcáról. Az elfogulatlan ész-
lelőnek lehetetlen volt be nem látni azt, hogy az

ország pénzügyi helyzetéből merített érv pusztá-
ul, hogy mögötte egészen más tekintetek lap-
panganak hogy a tulajdonképenicél nem az ország
finansialis érdekeinek előmozdítása, hanem a hon-
védségnek, az ország véderéjének a közös hadsereg
kiegészítő részévé alakítása, vagy legalább is jminél
nagyobb mérvű elgyöngítése.

Lesz alkalmunk még foglalkozni a conservati-
vok ezen első s örömmel constatáljuk, a képviselő-
ház által fagyos hidegséggel fogadott, a törvény-
hozás termében egészen megbukott actiojával. Most
még csak egy megjegyzésre szorítkozunk. A honvé-
dség intézménye ellen irányzott eme támadás tete-
mes mértékben hozzá járult a helyzet örvendős
tisztázásához s eloszlításához azon gyötrő bizony-
talanságnak, mely pártviszonyainkat egy idő óta jel-
lemezte.

A Deákpártnak be kell látnia azt, hogy po-
litikáját nem csak az ellenzék részéről fenyegeti ve-
szély: hogy saját kebelén ápolja a kiegyezés egyik,
legfontosabb vívmányának ellenségeit, kik csak a
kedvező pillanatot várják, a cselekvő fellépésre; be-
kelle látnia azt, hogy ha valamikor, úgy mindenek
előtt most hazafias kötelesség parancsolja a párt
minden tagjának az összetartást, a kicsinyes sérel-
mek előidézte elégtelenség mellőzését.

De nagy tanúságot nyújt a conservativok zász-
lóbontása mindenek fölött a balközépnek. Ha egyéb
nem, a legutóbbi események megtaníthaták e pártot
arra, hogy a Deákpárt s a kebeléből alakult kor-
mány hazafias munkássággal s oly odaadó buzga-
lommal dolgozik alkotmányos intézményeinek conso-
lidálásai, hogy magatartása már is szájkál képez
„bizonyos körök”-nek szemében. A gyanu, mely e
pártot és kormányát ezen oldalról kíséri, teljes
megnyugtatót szolgáltat: a hazafias ellenzéknek
s mintegy felhívást tartalmaz arra hogy a Deák-
párttal vállaltve dolgozzék állami regenerálásunk
nagy munkáján s állami létünk egyik biztosítéká-
nak a magyar honvédségnek fejlesztésén.

A női munkaerő.

II.

(B. K.) Az erősbbe volt az uralom, mi-
óta a világ áll. Az ókor harczfiai az erő
fölényével két részre osztva fel a társadal-
mat, a rabszolgákkal végeztették az élet fen-
tartásra szükséges munka nehezebb részét; a
keleti népek a nőt tekintik szolgálóként, és a
művelt népek — hálá a nemes eszének hatal-
mának — nem saját emberi fajukban, hanem
a természet erőiben keresik az engedelmessé-
gét; és mégis ki tagadhatná, hogy az emberi faj
egyik erősebb nemének monopoliuma maig is
a nemesebb keresetmódok minden faja, sőt a
társadalmi élet minden ágazatában az uralom?

hessék. E kis ponton egyesülve lehetett látni a vi-
lág csodáit, melyeknek láthatása miatt különben az
egész világot össze kellett volna utazni. Voltak itt
nagyzeri kertek, melyekben a legirókábbféle virágok,
növények, továbbá források, vizek, legkülönfélébb
alakú szökőkutak, mezők, erdők, tavak és majorok
valának láthatók. Mindenütt a görög istenek és is-
tenuők szobrai, vagy a mythológiából vett jelenetek
csoportozatai s a legkülönfélébb csodaművek gyö-
nyörködteék a látogatót. Művészi gépezetek- és di-
szítésekkel ellátott színház is volt, melyben a leg-
csodálatosabb és mesészerűbb dolgokat lehetett
látni.

Gróf Hoditz 1736-ban atyjának halála után
Roswalde ura lett, ekkor nőül vevé a bár kissé idős,
de fejedelmi vagyonnal bíró baireuthi Zsófia határ-
grófnót. Egybekelésük előtt mindketten annyit élvez-
tek már az élet örömei- és kéjeiből, hogy most már
megunták azokat; szívük kiégett: a világ, társada-
lom és szerelem nem nyújtott élvezet számukra. A
való igen kietlennek tetszett nekik, s azért akarák
azt fantasztikus művek és mesés álomképek alá rej-
teni; legfőbb vágyuk lévén: szíveiket megifjítva az
élvezetekre fogékonytá tenni, s az unalom kínos
érzelmeitől megszabadulni, e vágy kifolyása volt a
mesés- és tündériessé alakított Roswalde. A kert és
kastély, roppant áldozatok árán a művészi tárgyak
és csodák valóban tündériessé gyűlhelyévé lett. A na-
pok különféle ünnepélyek és mulatságok közt teltek
el. E bűvös kertekben ének, zene és tánc, tűzi- és
vizi-játékok, pásztor ünnepélyek, görög- és germán
áldozat-tesztések, színházi előadások, a pogány isten-

Nem tartozunk azok közé, kik e tonák-
ság által meghatottan rögtön a formai eszkö-
zöket ragadják meg e társadalmi visszasság
orvosására s a jog külalakjával kívánják
magukhoz emelni, kiket az összokás a férfi
nem mellett messze hátrahagyott. Az eman-
cipatio első sorban a társadalmi élet kötele-
sége, az állam majd annak osztogat jogot, kit
a társadalom annak használására kiképzett.
És ép e kiképzés az, mit soraink czéloznak
nemcsak méltányossági, hanem hasznossági szem-
pontból is.

Magyarországon körülbelül 3 millió azon
nők száma, kik mentek azon bilincstől, mely-
lyel a házi anyának szerepe a nőt lelánczol-
ja, tehát szabadon rendelkezhetnek munka-
erejük felett. E roppant erőnek kiképzése s
ez erő érdekében a balszokások fogalmak
megdöntése lesz nálunk a nők emancipatioja,
mely aztán megnyeri, ha kiérdemelte, az ál-
lamban is méltó állását.

És hogy e kiképzésnek hasznát átlássuk,
elég elképzelnünk csak azt, hogy milliók ke-
zének és eszének erejét nyeri meg az állam
oly téren, melyről ezek eddig ki voltak zárva.
Ha egy középsorsu családot veszünk például
fel, a ház fiigyermekei, ki korább, ki később
származnak, a leánygyermek közlül azon-
ban minthogy az országban minden száz nő-
ből csak 40 lép házassági kötelékbe, ha 5-ön
vaunak, átalán véve három az atyai tűzhely-
nél marad, s itt vizik talán a cseléd és sza-
kácsné szerepét, de az agg atyának s való-
szintűleg maguknak is csak nyomort szereznek;
ha azonban az egyik doctor, a másik tanár,
a harmadik talán kereskedősség volna, mint
ez Amerikában s az utolsó keresetágra nézve
csak Belgiumban is divatozik, boldog lehetne
atyja és leányai s meglehet a középsorsu kérő
is szívezebben elnézne a házhoz, hol a nő kép-
zett rá és a társadalmi szokások megengedik,
hogy a megélhetés gondjait férjének a nő
is nagy mértékben könnyítse.

Igen természetesen mi nálunk még jó
ideig a képzeleti fogalmak közé fog tartozni
egy nőorvos, vagy nőbíró, ha azonban meg-
vagyunk győződve arról, hogy ennek létele
nagy hasznára lesz magának a női nemnek
nagy hasznára a családnak s ezáltal végre a
társadalomnak, az emberiség iránti szent kö-
telességünk a női munkaerő előtt megnyitni a
sorompót. Mert jól meg kell jegyeznünk, hogy
társadalmunkban a női nem egy nagy része,
elő lény lévén consumens tényező, de a szo-
kás nem engedi, hogy a consumitot, melyet az ön-
fentartás igényel, egyensúlyozza a productio,
melyet ereje megbir. E productiv erő, szabad-
ságot követel csak nemzetgazdasági érdekből

is, de szabadságot követel az igazság s az
önfentartás jogosultságának nevében!

Elismeréssel legyen mondvá, kormányunk
e tekintetben már megtette a kezdet lépéseit;
a kinek szíven fekszik a társadalmi bajok or-
voslása, megnyugására szolgálhat, hogy a kor-
mány már évek óta nőket is alkalmaz a táv-
írdáknál és Trefort oktatásügyi minister leg-
ujabban megígérte, hogy az elemi fioktatásnál
nőket is szándékozik alkalmazni. Élénk helyes-
léssel fogadta az országgyűlés minden pártja
az ígértet s ez mindenesetre vigasztaló tanu-
sága, hogy a női munkaerő felszabadulásának
szükségét az országgyűlés pártkülönbség nélkül
érzi. Az állam tehát megtette az első lépést,
a társadalomé a kötelesség őt e téren kö-
vetni.

Mindez magától értetődik, hogy nevelést
igényel; van azonban a nevelésnek egy neme,
mely tagadhatatlanul fő előmozdítója volt az
amerikai nők kedvező helyzetének. A nők je-
len állásának tagadhatatlanul egyik oka azon
válaszfal, melyet összokás a férfi- és nőnem
között felállított. Amerikában ép e válaszfalat
igyekezzenek először is ledönteni s ezt legin-
kább az által érik el, hogy gyermekésgüktől
fogva fiuk és leányok együtt neveltetnek. Már
itt megtanulnak egyrangúak lenni, de egyszer-
smind már itt szívökbe szedik az erényt és
erkölcsöt, mely védet és korlátot képez szá-
mukra az élet pályán.

Mily roppant nyereség háromolna az or-
szágra, ha például Magyarországon az osko-
lák mindnyáján a nők számára is megnyílná-
nak! Mily igénytelen áldozat árán mily nagy
horderejű üdvös eredményre jutnánk!

Egészben véve a kivitelben ez igen ter-
mészetesen merész lépés volna, de meggyőző-
désünk szerint szerfelett üdvös. Itt azonban
az ösdi szokás erős chinai fal, badarság volna
rögtön ledöntéséhez fogni, itt még a falat csak
bontogatni van erő, de ezt megtenni elmulha-
talan kötelesség.

Szóval Magyarországon a szabadelvűség egyik
minta állama volt maig, hol annyit panaszo-
lunk az erők hiánya miatt, ne engedjük ma-
gunkat a női munkaerő helyes felhasználása
tekintetében is tulszárnyaltatni mások által.
Fogjon munkához e téren állam és társadalom,
a közös boldogság növelésében fogja feltálatni
a fáradság gyümölcsét.

Az osztályok előadójából alakult központi
bizottság 8-dikán este tartott ülésében tárgyalás
alá vette és felfogadta a házjövdelem és személy-
kereseti adó és a bélyeg illetékek fennálló sza-

nem lett volna még a gróf borbélyja is, mi évenként
mintegy nyolcz forintot jövedelmezett neki.
Hasonló emberekből állottak a gépészek, festők, s a
többi „művészek” is. Harschek Mátyás, a vén kán-
tor, volt a maestro, Balschitz Nepomuk, a gróf káp-
lánya a költő, s egyszersmind impressorio szerepét
vivé; egy prágai szabó volt a ruhatárnok, s egy
megszokott francia a gépészt, fodrászt, s a tűzijá-
tékok rendezőjét képvisel. A valóban jól iskolázott
zenekar Roswalde fénykorában ötven tagból állott,
kik szintén a gróf jobbággyai közül voltak kiválogat-
va. Ezek is csak nagyon csekély fizetést kaptak, s
szerencséseknak érezték magukat, ha a művészet
templomában tett szolgálaton kívül valamely jöve-
delmezőbbet is kaphattak, például mint disznó- vagy
tehen-pásztor, bérés, lakáj, vagy kukta. A najádák
és vizi-leányok hibátlan növésű és szép kinézésű pa-
raszt-leányokból voltak összeválogatva, kiket a gróf
maga oktatott az uszásban. Ezek az énekesnők,
tánczosnők és színésznőkkel együtt egy külön épü-
letben laktak, mely egy magas fártól környezett
kertben volt, csak egy kijárással bírt, s szobái ha-
sonlítottak azokhoz, melyekben a török nők laknak.
Ha e művészek és művésznők fizetése nem is oko-
zott a grófnak valami nagy kiadást, a kertek és a
hétezerre rugó vízzvezetési mű fentartása, s a nagy-
szerű ünnepélyek rendezése, a meztársaság gépek és
színházi disztimények beszerzése, ugyisintén a sok
öltöny annál inkább igénybe vevő pénztárát, s kép-
zelhető, hogy milliókba kerültek.

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRGZÁJA.

Nagy Frigyes és gróf Hoditz.

Girschner V. után.

Nagy Frigyes 1758-ban, a hét éves háboru
alatt, a Morvaországban levő olmütz vár ostromlá-
sával végre fölhagyván, Daun osztrák hadvezér s
fáradhatlan serge előtt sietve visszavonulása alkal-
mával elhatározá Frigyes, hogy a morvaországi Ho-
ditz Albert József grófot, kinek kastélya Olmützöl
nem messze feküdt, incognito meglátogatta.

A gróf ugyanis nemcsak egész Németország-
ban, de a külföldön is híres volt, mint korának egyik
legeredetibb egyénisége. Mint tudományos és vig ke-
délyű ember, mint művészi lovagló, lökévelő és va-
dász, s még nagyobb kertész, sok tekintetben a ti-
zennyolczadik század hercege Pückler Muskau-jának
volt mondható. Roswalde-i kastélyánál levő versail-
les-i stylo roppant kertjei, melyekre gazdag képzel-
mének egész teljét, lángelméjének egész erejét rápa-
zarolta, csakhogy azokat a művészetek, műsák és
gráciák székhelyévé tegye, azon korban bámult csodá-
ként szerepeltek. Nemcsak Németországból, hanem
még a távol-ész országokból is ezrenként csödltek
előkelő vendégek és művészek Roswalde felé, hogy
a művészet paradicsomát Morvaországban meglátha-
ssák, s a tulajdonos fejedelmi vendégszeretetét élvez-

bályainak módosításáról szóló törvényjavaslatokat. Mint fontosabb módosítást felemlítjük, hogy az erkölcsi testületek tagjai is fizetnek személyes kereseti adót, továbbá a bélyeg- és illetékek emelése a kereskedőkre nézve a IV. osztály módosítása értelmében elfogadlatott. Előadó Széll Kálmán.

A Deák-párt márt. 9-én tartott értekezletén megjelent Tóth Vilmos volt belügyminiszter, és elmondván, hogy egészségi állapota miatt viszszalépni kénytelen, köszöntetét nyújtotta a pártnak, mely őt, miniszteri székében támogatást, kéri, tartsa meg őt mint közharcosát a pártnak tovább is szíves barátságban. Ezután utódáról emlékeztetve meg, kéri a pártot, hogy azon támogatást, melyben őt részesíté, utóda iránt is tanúsítsa. A párt, melynek szenteli ezután is működését, küldetését csak akkor fogja bevégezni, ha követvén a gondviselés által küldött vezérének zászlóját, annak híve marad s nem téveszti szem elől, hogy létének a nemzet többsége biztosítja s első feladat az egyetértés. Többszörös éljenzéssel megszokott beszédét után.

Perczel Béla elnök a párt nevében sajnálatát nyilatkoztatta lelépte fölött, érdemeit, s a községi és fővárosi törvény létrehozását kiemelve, kéri, legyen tovább is munkás tagja e pártnak. (Éljenzés.)

Szapáry Gyula gr. kéri azon támogatást, melyben a párt jeles elődét részesíté. Tizenkét év óta tagja a pártnak, általános politikai programot szükségtelen adnia. Az ország jó közigazgatást kíván. Erre fog törekedni. Hátrány, hogy a belügyminiszterium nem csak szakminiszterium, de politikai is. Igyekezni fog, hogy az illető közegek keveset foglalkozzanak politikával, fő a közigazgatás. Hátrány, hogy a miniszterium a nagy közönséggel közvetlenül nem érintkezik, a főispánoknál megszokad az érintkezés, az alsóbb igazgatási tisztviselőkre nincs befolyása, ígykszik az 1870. 42. t.-cz. szigorú végrehajtására. Jó igazgatásra szükséges az összes közegek működése. Az adóbehajtást, újonczozást, népoktatást és közmunkát a közreműködés jobba, téve kenyebbé teszi. E közreműködés sikerének egyik alapfeltétele, hogy megszűnjék az ország addigi hét-féle fölöstása; nem tartja azonban szükségesnek ezért egyes koczákra osztani az országot; s a lehetőségig az addigi határokat fön akarja tartani. Jövő teendői: a Királyföld rendezése, a fővárosi rendőrség, az állami rendőrség és közbiztonsági törvény, a főrendiház rendezése és a választási törvény. Ez utóbira nézve főelvei, lehetőleg egy nagy és egyszerű cenzus, a választási eljárás szabatosítása és rendszeresítése, s a visszaélések elkerülése. E törvény minél előbb tárgyalandó, nehogy az összeírások ismét a választások küszöbére essenek. Zajos éljenzés követte és szakitá meg beszédét.

Utána Perczel Béla üdvözlé az új ministert s a párt támogatását igéri annak nevében, mire az értekezlet véget ért.

A földadó szabályozásáról

szóló törvényjavaslat.

(Folytatás.)

IV. Fejezet. Végrehajtási eljárás.

48. §. A térfogat kiigazítása illetőleg a birtokok arra vonatkozó bejelentései helyességének ellenőrzése ott, hol a részletes katasteri felmérések már megtették, ezen felmérési munkálatok s hol ilyenek még nincsenek, az ideiglenes földadómunkálatok és egyéb segédadatok alapján történik.

E czélból közhatalóságok és magánosok tartoznak a birtokukban levő térképeket, földkönyveket; vagy az azokból készült kimutatásokat a kiigazítással megbízott közegeknek tértírvény mellett kiszolgáltatni vagy azoknak megtekintésére s lemásolására módot nyújtani.

49. §. Az állam az átadott okiratok épségben tartása és visszaszolgáltatásáért felelős.

50. §. E közben a becsőlőbiztos elkészíti a becsőlőjárás gazdasági leírását, melyben mindazon adatok felveendőek, melyek a tiszta jövedelem kinyomozásánál tekintetbe jönnek, s ezen előmunkálatok alapján javaslatot dolgoz ki a minőségi osztályok s a tiszta jövedelmi fokozatok felállítására, elkészíti az osztályok külön leírását, melybe az osztályozott talaj rétegminőségét s az azok tiszta jövedelmének kinyomozására szolgáló adatokat feljegyz; egyszersmind azon községet, melyekhez az osztályozott területek tartoznak, valamint az egyes mintatereket is felsorolja.

Ezen utóbbiak talajminőségük és helyi fekvésük leírásával külön jegyzékben is kimutatandók.

A becsőlő biztos munkálatát a járási bíróság elé terjeszti.

51. §. A tiszta jövedelmi fokozatok egyes tételei oly módon szabadok meg, hogy a 2 krtól 20 krtig terjedő tételek 2 krral, a 20 krtól 1 ftrtig terjedő tételek 4 krral, a 1 ftrtől 4 ftrtig terjedő tételek 10 krral, a 4 ftrtől 10 ftrtig terjedő tételek 25 krral, a 10 ftrtől felül terjedők pedig 50 krral osztthatók legyenek.

Ha a kinyomozott összeg a fentebbi módon nem osztható, a legközelebbi kisebb vagy nagyobb, de a fentebbi módon osztható összeg veendő a szerint, a mint a kinyomozott összegtől kevésbé tér el. Egyenlő eltérés esetében a kisebb összeg veendő.

52. §. A becsőlőjárás bizottság a becsőlőbiztos munkálatát megvizsgálván, a felett határoz, s a tiszta jövedelmi fokozatot, különös tekintettel az egyes tételek arányosságára, megállapítja, s ha az előterjesztett tiszta jövedelmi fokozatokon módosításokat tesz, ezeket jegyzőkönyvileg indokolja.

Ha a becsőlőbiztos vagy bármely bizottsági tag kívánja, helyszíni vizsgálat tartandó, melyen a becsőlőbiztos jelenlenni köteles.

A megállapított tiszta jövedelmi fokozat jegyzőkönyvvel s az összes iratokkal együtt, bizottsági elnök által a katasteri igazgatónak azonnal megküldendő, ki azokat a kerületi bizottság előadójának javaslatára kíséretében a kerületi bizottság elé terjeszti.

(Folyt. köv.)

Csengery Antal

beszéde a képviselőház február 25-diki ülésén.

(Folytatás.)

T. ház! Még egy nagy eszmét pendített meg Kőrmendy t. képviselő ur, t. i. az internatus kérdését. Azt mondotta, hogy a tanító képezdekben azért nincs elég növendék, mert az internatus a törvény nem engedi meg. Engedje meg a t. ház, hogy erre tegyek egy pár észrevételt. (Halljuk.) Mindenek előtt megjegyzem azt, hogy az eredeti törvényjavaslatban, melyet volt közoktatási miniszterünk b. Eötvös beterveztett, benne volt az internatus; azonban hosszabb vita után, melyben én is részt vettem, kitöröltetett. Azóta egy ízben megkíséreltettem a budgettárgyalás alkalmával vitni kereszttül az internatus kérdését egyes tanítóképezdeknel. Azonban akkor ismét többen felszólaltunk ezen eszme ellen és a t. ház elvetette azt.

Megengedem, hogy ott a hol rossz helyen vannak a tanítóképezdek, hol a növendékeknek nincs módjuk maguknak tisztességes házaknál fentartást szerezni: a tanítóképezdek internatus nélkül nem prosperálhatnak. De itt is t. ház csak a hely megválasztásában van a hiba, itt kell az ilyen rossz helyen levő képezdét más helyre tenni át, kell in specie a Kőrmendy képviselő ur kerületében Csurgón levő képezdét más helyre tenni. Többször mondtam nekem boldogult br. Eötvös József: „ha látam volna, mily helyen van ott a tanítóképezde, soha sem tettem volna oda.”

Az internatusok kérdése nem olyan kis kérdés, hogy azon könnyű móddal keresztül lehetne esni, és hogy egy rossz helyen levő tanítóképezde miatt oly rendszert hozzon be az állam, melynek azután folytatása is következne. Miért hagyta ki a törvényhozás a tanítóképezdekben az internatusokat? Kihagyta először is költségkimelési tekintetből. Emlékezem, hogy akkor számítást tettünk és kiderült, hogy 20 tanítóképezde két tanító lakással 1.344,485 ftrba került volna, ugyanannyi tanítóképezde pedig két tanító lakással, 80 tanulóval, 40 szobával 2,352,485 ftrba került volna. Azonban t. képviselő ház jó rendszerért lehet áldozatot is hozni; de az internatusok kérdése ma már akármit mondanak egyes egyének, általában el van ítélve. (Helyeslés) Jól tudom, hogy egy német lapban nem rég is megjelent egy cikkcske a gothai seminarium igazgatójának munkájából, melyben az mondatik, hogy jó paedagogiai feltételek mellett az internatussal ellátott tanító-képezdek szintugy megfelelnek a czélnak, mint az a nélkül valók. Azonban t. képviselőház, mindenekelőtt megjegyzem, hogy azon író jó paedagogiai feltételeket említ, ily jó paedagogiai feltételeket pedig csak egyes kivételes esetekben találunk, a minőt ezen cikk is említ, mint Pestalozzinál, mint Tellenbergernél, kik a minő kitünők voltak a közoktatás módszerében, szintoly kitünő nevelők is voltak. Kitünő nevelők egy vagy több gyermeket egyforma sikerrel nevelhetnek. De hol találjuk fel azon paedagogiai feltételeket? azon cikk nem idézte egészen a gothai seminarium igazgatójának értekezését. Én azonban végig olvastam. Ez értekezés azt mondja, hogy ha rossz externatus közt kell választani, inkább az utóbbit választom.

A rossz externatus mellett csak egyesek jutnak tönkre, rossz internatus mellett egész osztályok. (Élénk helyeslés.) Már t. ház én tudom azt, hogy Németország több tanító-képezdejében van internatus, de tudom azt is, hogy van igen sok más kitünő tanítész, a hol nincs internatus, csak externatus.

(Vége köv.)

BELFÖLD.

Udvarhelyszék, 1873. február végén.

Maholnap egy kerek éve lesz annak, hogy Udvarhelyszéken a közigazgatási szervezést végrehajtotta és a „Magyar Polgár” „Mementó”-ja még sem bírja elfeledni, hogy gőgyi „mót-csás” Szentkirályi Árpád ur, egykor „sárgapitykés” jobboldali hős, később független párti Mahomedkoporsó és most már „pirosrózsás” szélbali grászvitéz, a főgyezdői candidati rostájából szép csendesen kitálatott volt cseppennni.

Innét fuj a szél. Hinc illae lacerimae! Ez és nem más egyéb az oka annak, hogy a „Magyar Polgár” hasábjait Udvarhelyszék „Mementó”-ja

ma alatt időnként oly mocskok készülékek éktelenítik be, melyekről underral kell elfordulnia minden tisztességes embernek, ha mindjárt az udvarhelyszéki baloldallhoz tartozik is.

Pedig — higgye el szerkesztő ur! — a „Magyar Polgár” „Mementó”-jának és ezerszerü (természetesen álnévü) többi firkászainak ezen számalomra méltó deliriuma miatt az udvarhelyszéki jobboldalon még senkinek sem fájt meg a feje, sőt — ha őszintén kell szólnunk — megsughatjuk, hogy ugy hébe-korba (t. i. a midőn egy cseppüvő komediás sem mutatja magát a nemes székegy any város eszmadia-színjében) magunk is kedélyes mulatságot találunk a „Magyar Polgár” plafonján „Lengyellalvi” „Mementó” „Igazmondó” „felsőrákosi” „Budváralyi” „Hargita” s a többi hasonlólag „i” és „a” nevezetű udvarhelyszéki politikai „taschenspieler” bohóczársulata által rendezni és előadni szokott „közmadzagos” productiókban.

De nincs szándékunkban ezuttal a szereplők élettrajzi vázlatát és productions referadákat az olvasó közönség elébe, miért is azokat ama bizonyos lengyellalvi tarka ló historiájával s több igen mulatságos pikantiákkal együtt a közelebbi alkalomra tartva fel magunknak, rátérünk a „Magyar Polgár” idei 33. számára, melyben az udvarhelyszéki közelebből tartott bizottsági gyűlésről oly silány — oly szégyenteljesen szegény parodia foglaltatik.

A tényállás ez: — Udvarhelyszéken — ha emlékeztünk nem csal, folyó évi január hó végén rendkívüli bizottsági gyűlés tartatván, a költségvetési általános vita alatt (tehát akkor, midőn az „állandó hadsereg eltörölésé” „az adó nem fizetés behozatalát” „akatonáskodás megszüntetését” és „az erdélyi részi aristokratianak, mint rothadt kinövésnek a nemes eleven testről lemetzését” esz-közlőni a legjobb alkalom lett volna) itthon lebzelt és falvainkat a 11 napig tartott képviselőválasztás folyama alatt szakadatlanul rött, de azért lakbérét és napidijait teljes énzetlenséggel az irt időre is zsebrerakott képviselőnk Ugroun Gábor hozzá illő Gründlichkeittal azon indítványt tette, hogy miután a legtöbb adót fizetők névsora az 1872-dik év végével nem lett kiigazítva, a bizottság jelentse ki, hogy magát határozatképtelennek tartja s ennek megtörténte után az alkirálybíró, kinek mulasztása (szerinte) ezen abnormis helyzetet előidézte, hivatalából felfüggesztve a belügyminiszterhez írjon fel, hogy ez (a belügyminiszter) találjon expedienst arra nézve, hogy a bizottság miként legyen újraalakítható Udvarhelyszéken?

Ennek megtörténte után az alkirálybíró szót-kérvén, megjegyezte, hogy az előterjesztett javaslat — nézete szerint — különálló indítványt foglal magában, melyek közül az egyik, t. i. az ő felfüggesztését tárgyzó csak is 24 órai nyilvános kitétel után vétethetik érdemlegesen tanácskozás alá. Erre nézve egyszersmind megjegyezni kívánja azt is, hogy ahoz, miután általa személyesen érdekelve van, sem most, sem pedig a lehető tárgyalás alkalmával nem fog hozzá szólni.

Egészen más tekintet alá esik azonban a javaslatnak a gyűlés törvényszerűségét tárgyzó másik része, mely természeténél fogva azonnal érdemlegesen tárgyalandó, s melyet részéről már azért sem fogadhat el, mert a jelenlegi bizottság nem oszlohatik fel addig, míg újra alakulhatásának létfeltételeit — melyek közé tartozik a legtöbb adót-fizetők névjegyzékének kiigazítása — elő nem készítette. Egyébiránt nem mulaszthatja el felhozni, hogy a javaslat ezen része (a mint előterjesztve van) határozatlan.

S hogy a belügyminiszter sem találhatna más törvényszerű módot a kérdés tisztázahozatalára a bizottságnak a névsor haladéktalan kiigazítására leendő utasításánál.

A mi a kérdés történelmi részét illeti, daczára annak, hogy a legtöbb adót-fizetők névsorának kiigazítása nem az ő, hanem az állandó igazolóválasztmány hivatalos teendői közé tartozik, még a múlt-évi október havában figyelmeztette a választmány elnökét, hogy a jegyzékeknek az illető adóhivataloktól leendő átkérése tekintetéből tegyen hozzá előterjesztést, a mi ennek folytán megtörténvén, a jegyzékek az Udvarhelyi és az erdélyi györgyi adóhivatalok által idei január hó első napjaiban megküldettek s azokat az igazoló-választmány tárgyalás alá is vette.

Tárgyalás közben azonban, de január utolsó felében, s alig néhány nappal a kitűzve volt bizottsági rendkívüli gyűlés előtt, az igazoló választmány kebelét hazafias aggodalom szállotta meg azért, hogy miután az igazoló választmány az 1870 évi XLII t. cz. 22. §-sa értelmében mindenkor csak egy évre küldetik ki s miután a jelenlegi mandatumait még 1871 évi novemberben nyerték volt és pedig kizárólag a szenvedés alkalmára, s így megbízásuk ideje lejárt, törvénysértés nélkül tovább nem működhetnek.

Hiában hozta fel ezek ellen a választmány némely tagjai részéről, hogy a törvényhatósági bizottság 1872 évi márczius havában lett megalakulása alkalmával az igazolóválasztmány újra nem szereznvén azt ez által a periodus első évére hallgat megérősítette, s így annak megbízó levele csak is folyó évi márczius hó 14-én fog lejárni: — az

előadói debreczeni infallibilismus, és a kiszámított jezsuitai terv védőül használt gorombaságok sziklafalairól tehetetlenül pattant vissza minden argumentum, s a szű netnélküli boszuságok kellemetlenségeitől menekülni vágyó igazoló választmány léte-lének 14-ik hónapjában oda hagyta helyét a nélkül, hogy az általa megkezdett névsor kiigazítási munkálatot befejezhette volna.

Ezekben lettek felsorolva az indokok, melyek miatt alkirálybírók a legtöbb adót-fizetők kiigazított névjegyzéke helyett csak is az igazolóválasztmány lemondását volt képes bemutatni az idei közgyűlésnek.

(És a helyzetért leginkább felelős előadó, ki az indítványt az udvarhelyszéki ref. collegium és a r. kath. gymnasiumnak a bizottmányi gyűlés által leendő genialis egyesítőjének sugalmazta, még sem állította volna a gyűlés alkalmával az alkirálybíró becsületében mosni meg kezét)...

Az alkirálybíró által nyújtott felvilágosítás folytán a gyűlés magát törvényszerűnek nyilváníván, az igazolóválasztmányt újra alakította s a névsor balodéktalan kiigazítására tásított, a felfüggesztési indítványt illetőleg pedig azon határozatot hozta „hogy annak napirendre tűzését ez alkalommal (angol szokás szeriut és a megjelent alkirálybírói aspirások véghetetlen boszuságára) általános derűtséggel” „közepette elfeledi”.

Ez rövid története az udvarhelyszéki legtöbb adót fizetők fontosságra vergődött kérdésének, melyből megítélheti az olvasóközönség, ha vajjon Tibád Antal, alkirálybírónak volt-e oka elpirulni kötelességének törvényszerű teljesítése érzetében, vagy az indítványával a „reesenyádi bagja” tetejére jutott Ugroun Gábor képviselő urinak, vagy — a mit különben igen sokan lehetlenségnek tartanak már — azon „Mementó” urnak, ki a „Magyar Polgár” és olvasó közönségét ez alkalommal is oly csufosan jég-re vitte.

Xantippe.

Bethlen, márczius 7.

A bethleni takarékpénztár február 27-én tartotta az évi közgyűlést Cserényi Dániel elnökölte alatt. Több kebl, szükségesnek látszott intézkedések után azon végeredménnyel oszlott szét, hogy a tavalyi rendkívüli kiadások mellett is 10%-ot adhatott részvényesinek osztalékul.

E hó 3-án és 4-én szintén nevezetes napjaink voltak, mert ekkor tartotta az itteni állami elemi népiskola téli közvizsgáit. Tanfelügyelő Boér Károly uran kívül a szülőkből és más érdeklődőkből szép számú hallgatóság gyűlt össze ez alkalomra; kiválóan kedves vendégünk volt a vizsgákon, Belső Szolnokmegye főorvosa Szóts Sámuel ur, ki csupán a népnevelés iránti meleg érdeklődésből vette magát e fáradságos utra. Midőn vége volt ez iskola első közvizsgájának, mindnyájan lelki örömmel távoztunk el, mert a vizsga, a szó legörvendetesebb értelmében fényesen sikerült, a gyermekek minden tantárgyból értelmesen feleltek és sok haladást mutattak. De nem csak nekünk, megvolt a gyermekeknek is örömrük, mert főispán gr. Bethlen Sándorné és a tanfelügyelő ur szíveségéből bőven el voltak árasztva jutalom könyvekkel, ruhaneműekkel, pénzzel s egyéb tárgyakkal.

Éljének a derék és buzgó tanítók s tanítóné! A tanfelügyelő ur pedig adósiton el még több hálálal és tisztelettel az által, hogy ragasszon összel még egy osztályt az iskolához.

Csűrös József.

Külföldi szemle.

Kolozsvár, márt. 11.

A francia nemzeti gyűlés február 1-jén tartott ülésében egy jobboldali képviselő hevesen megtámadta Garibaldit, kiméltelen bírálat alá véve részvevését a francia hadjáratban. Ez alkalomból Louis Blanc következő levelet intézett Garibaldihoz:

„Paris, február 1873. — Kedves Garibaldi! A február 1-jén tartott ülésben a jobboldal egy tagja hevesen megtámadta őnt. Mit akart ő önben mást megtámadni, mint a köztársaságot? Legyen ön büszke az ily megtámadásokra; az csak dicsőségére szolgál, hogy ily megtámadásokat idézett elő, és hogy azokat megérdemelte. Az érzelem és szellem, melyet ön a nemzetgyűlés republikanusaiiban fölkellett, oly lelkesedéssel fejeztetett ki néhány képviselő által, melyet mindnyájan helyeseltünk és megtapsoltunk, Schöleher hangjában, ki ezt mondá: „Igen, mi Garibaldi tábornok barátai vagyunk”, és Borni hangjában, ki hozzá tévé: „Igen, mi mindnyájan barátai vagyunk”, — ez erőfeszítés feloldásokban, mondom, mi Franciaország hangját vettük ki.

Igen, Franciaország szereti, Franciaország bámulja őnt; nem fogja soha elfeledni, hogy ön a legnagyobb veszély idejében harczolt érte. Franciaország, mely önnek második hazájává lett akkor, midőn több megyéjében képviselői közé választotta, — Franciaország őnt legnemesebb fiának tekinti. — Louis Blanc.”

Garibaldi e levélre következőleg válaszolt: „Capra, feb. 18. 1873. Louis Blanc, Quinet Edgar polgároknak és mindazon nemes szívűeknek, kik tisztelik Franciaországot.”

A despotizmus, theokratia, a kegyetlenség és a hazugság reménytelen bukásának legjobb bizonyítékát találjuk azok képviselőinek fekete és epés lelkületében, melyet beszédjeikben tanusítanak, melyekkel támogatni akarnak egy elveszett és átkos ügyet.

A tortura s máglya hajdanában hatalmasan elmozdította kannibali, rettenetes ezéltataikat. Ki merné ma igénybe venni ez ördögi eszközöket? Az ész és igazság megbuktatják ma már az emberiség szerencsétlenségeinek e gyászos emlékü okozóit.

Mi, kik hosszasan görnyedtünk a fájdalom sulya alatt, de nyugodt lélekkel túrtuk a nagy csapásokat, megerősödve lelkesmeretünk által, szemünk a népek emancipációjának világító tornyára szegeztük, azon világító toronyra, mely eleinte távol volt ugyan, de lassankint mind közelebb jött, s ma már egész fényében tündöklök, mint azon csillag, mely a világot élteti.

Üdvözlöljük együtt, kedves barátim, üdvözlöljük a köztársasági csillagot, mely feltűnt a látkörön, e csillagot, mely lehetővé fogja tenni az emberi nem hivatásának betöltését. Svájc, Francia- és Spanyolország, oh nemes testvérek! ti bírájátok már a nemes köztársaságot, mely az erkölcsiség, igazság, az egyedül lehetséges kormány.

Svájc, Francia- és Spanyolország, ti vagytok az alap, melyen fel kell hogy épüljön az emberi nem boldogsága. Európa többi része mely titeket bímul, bizonyára általátok kijelölt uton fog haladni, mint ti, rázkódás és convulsiók nélkül, egyedül csak minden embernek érdeke és boldogságának ereje által. — G. Garibaldi.

A spanyol kormányhoz közelebb számos párisi polgár és élőkön a párisi község tanács radikális tagjai buzditó feliratot intéztek, melyben mindenekelőtt érdemköl róják fel, hogy az 1870-iki hallgatag háborút s az 1871-iki békét elleneztek. Majd ha a borzasztó pénz és szegényadók, melyeket Napoleon gaz kormánya hátrahagyott, — teljesen leróva lesznek, nyújthat csak a francia köztársaság méltó üdvözlötlet spanyol nővéreinek. — A karlista felkelés elnyomása első teendőjét képezi most a kormánynak, bár tagadhatlan, hogy e felkelésnek köszönhető, hogy az országnak többi részei összetartanak s tanácsosnak vélik, e közös ellenséggel szemben egymás hájában nem kapni. A karlista bandák különben már a fővárostól egy napjársányira is üzik rablásaikat, sőt az Escorial környékén is felmerültek már a múlt napokban. — Amade király és neje már hajóra szállottak Lisabonban s utban vannak Róma felé. Az olasz városok impozant fogadásra készülnek Civita Vecchia körül.

Svájcban, illetőleg Solothurn kantonban a kormány eljárása az ultramontanok ellenében nagy helyesléssel találkozott a nép részéről. Ugyanis míg az ultramontanok a basel solothurni püspök letétele elleni óvás aláírására csak 2156 polgárt fogdoshattak össze, — a szabadelvű katolikusok 9776 aláírással hagyták helyben a kormány eljárását.

A svéd király és nép között egy idő óta feszültség állott be. A svédek ugyanis nem akarják megkoronázni a királyt s ezéltataikat gazdasági tekintetekkel leplezik, azonban az ügyállás figyelmezből az azt állítják, hogy egy hatalmas áramlat indult meg, melynek célja a korona hatáskörének megzörzítése. Sőt nem ritkán oly fenyegetéseket is lehet hallani, hogy ha a király erre nem hajlandó — majd más kormányformáról is lehet gondoskodni. — Tehát Európa északi részén is kezdene megindulni a köztársasági áramlat?

MEGHÍVÁS.

Az erdélyi gazd. egyesület ez évi rendes közgyűlését mártius hó 12-én d. e. 10 órakor fogja a városház nagy termében megtartani, miről az egyesület helyt lakó s vidéki tagjai azon kéressel értesítettnek, hogy a kijelent időben és helyen minél nagyobb számmal megjelenjen méltóztatassanak.

Közgyűlési napirend:

- 1) Elnöki megnyitó.
- 2) Titkári jelentés.
- 3) Pénztári jelentés és a pénztárvizsgáló bizottság jelentése.
- 4) Az igazgató választmányi leköszönése.
- 5) Egy elnök, két alelnök, kuszonnégy választmányi tag megválasztása.
- 6) Az újonnan választott igazgató-választmány névsorának kihirdetése.
- 7) Indítványok.
- 8) Ülés bezárta.

Kelt az erdélyi gazdasági-egyesület igazgató választmányának Kolozsvárt, 1873. mártius hó 3-án tartott üléséből.

Gr. Mikó Imre, s. k.
egyleti elnök.
Gamauf Vilmos, s. k.
egyleti titkár.

Magyar színészet.

(N. — r.) Hétfőn, mártius 10-én „A z ördög és a párisi vak leány” — Mellesvilletől került színpadra.

Ennek a színműnek csakugyan valami ördöge van, hogy minden idényben ráis kerül a sor. S miben áll az ördöge? abban-e, hogy — mint a kö-

moly színiap hangsúlyozva mondja — francia színmű? Olyanformán, csak hogy aztán ki is kell ám magyarázni, hogy mi az francia színmű? Erre természetesen egész naíval így lehet felelni: olyan mű, mely ügyesen szótól véletlen- és képtelenségekkel báj lódik. Ez bizony egy kissé baj, de nem tehetünk róla. De csak a dologra, azaz, hogy az előadásra.

Mindvégig jelen voltunk; s a végén elég merészek valánk elgondolni, hogy még a rossz darabot is lehetne jól játszani. Mert hiszen ha a tableau csak gyerekek játékát, az oly mozgó képletek mint a mi lyenek a „Párisi vak leány”-ban vannak, csak egy lépéssel állanak előbb amazoknál. Utóbbiakban a helyzet nem csupán alap, hanem maga a kép, mit egyszerűen csak előtűntetni kell s ez még nem a legmagasabb mesterség. Nem szólunk Kovács Gyuláról (Saint Germain gróf), nem Boér Emmáról (Blanche) és Halmiról (Papillon), mert ők dicsérrel meg is feleltek szerepeiknek. Hanem ott Appiani marquisné a maga egész ördögi mélységében, kinek a személyesítője ha nem bírja az erős drámai ábrázolás tulajdonait, bizony csak szegény ördögöt állít elének.

Az egész mű tényleg az Appiani marquisné intrigáin fordul meg; ebből logikai következetességgel foly, hogy az előadásnak egészben vége gyenge sikere a Fodorné szintelen, üres, kifejezéstenen játékán feneklett. Igen tudjuk, hogy rosszul esik az igazságot annak hallani, a kit illet; de ki kell mondanunk, hogy Fodorné eddigél minden drámai előadáson tett közreműködésében szerfelett kevés eredményt mutatott fel, s így egyik volt azon drámai előadások hiányos sikerének. Egyes vigjátékban még megállja valahogy a helyét, de drámai előadásokban éremlyős érzéseiével, primitív ábrázolásaival csak ront. Mozgó bábok voltak Dezső (Derville) és Hegyi (Vandray) is. Pedig még Dervilleből is lehet valamit csinálni; megmutatta ezt a tavaly Mátrai. Krasznai (Fleury) és Szentgyörgyi (Pietri) még kielégítőek voltak, ha nem is épen a szereptudásban, de a jóakarásban.

A meglehetősen szűk közönség hideg vérral nézte végig a nem nagyon megrendítő, pedig elég menydörgős, villámos, puffogó előadást.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, mart. 10. 1873.

— A kir. igazságügyminiszter az algyógyi járásbírósság mellé bírósági végrehajtóvá Csia Lázár alvinczi lakost nevezte ki.

— A közoktatási miniszterium a „L. C.” szerint megkeresést intézett a honvédelmi miniszteriumhoz az iránt, hogy az állami tanítóképezdek tanulóit szintén az egy évi önkéntes szolgálat jótéteményében részesíttessenek, mert a jelenlegi sorozási rendszer mellett különben attól lehetne tartani, hogy a tanító-képezdek üresek maradnak és alkalmas néptanítók kell számmal nem fognak kiképeztetetni. E megkeresést felsőbb helyen már fontolóra is vették volna.

— Udvari gyász. Miklós Ágoston svéd és norvég kir. hg. és dalerkarliai hg. ö kir. fenségéért az udvari gyász péntektől, március 7 től kezdve 10 napon át, a néhai Karolina Augusta császárné és királynéért fennálló udvari gyászszal együtt fog viseltetni.

— Victor Emánuel élete elleni összeesküvés, melyről az utolsó napokban oly sokat beszéltek, s mely némelyektől hazugságnak tartott, mint a „Germania” írja, valóban létezik. Az angol kormány erről a legfontosabb adatokat tette közzé Quirinalban A kiküldött egy mentianai A. F. nevű régebbi garibaldista. Különle nevek alatt szokott fellépni; Cosenából való és gyilkolási bűntényeket követett el szülőföldén, Trisztben, Egyiptomban, Alexandriában és Konstantinápolyban, Londonban megtudván, hogy az angol rendőrség nyomában van, eltűnt s azóta nem tudhatni tartzkodási helyét.

— A kolozsvári dalkör folyó év március hó 16-án vasárnap tartja a városi torna-vivoda nagytermében ez évi első rendes dalestélyét következő műsorozattal: 1. „Nyitány” előadva a helybeli es. kir. katonai zenekar által. 2. „Suhog a szél” népdal. Zimai Lászlótól; énekli a kar. 3. „Éjji dal” magán négyes Marschnertől. 4. „Mély éjjelen” Apeltől; énekli a kar. 5. „Juda leánya” Kückentől; tenor solo zongora kísérettel, énekli Scholaszter J. működő tag. 6. „Vén leány” (vizhang) Hann Mártontól; énekli a kar. 7. „Chinai éjji zene” Genée Richárdtól; énekli a kar. Pártol tagok szabad csatládjegyet kapnak. Nem pártol tagok részére belép-ti jegy ára: személyenként 1 frt. o. é. Jegyeket válthatni: a meghívó műsor előmutatása mellett március 16-án d. e. 9—12-ig és d. u. 3—6-ig belmonostor utca 12-ik szám, az udvarban balra. A gondosan összeállított műsorozat hölgyeink számára is egy kis figyelemzetet tartalmaz, melyben őket „házas megjelésre” kéri fel.

— József főherceg, mint a honvédsapatok főparancsnoka, még e hó folytán vagy ápril hó elején vizsgálati körutat fog tenni, hogy az ország különféle vidékein elhelyezett honvédsapatokat, valamint a katonaképző intézeteket megismerje.

— Buckle világhírű művének magyar fordításából a második kötet jelent meg Aigner Lajosnál.

„Anglia a földmívelésének története” cím alatt. E kötet két fejezetet (IV. és V.) foglal magában. Az egyiknek (IV.) címe: A szellemi törvények részint erkölcsiek, részint értelmiek. A két nem összehasonlítás. Miként hat mindkettő az ember társadalmi haladására. Az (V.) fejezet pedig a vallás, irodalom és államkormányzás befolyásának vizsgálatával foglalkozik. Ára e kötetnek 2 frt. Ugy hisszük, hogy ezen elismert kitűnő művet felesleges olvasóinknak ajánlani.

— Pályanyertes szakmú. A földmívelési miniszterium által egy népszerű borászati vegytani kézikönyv megírására 400 frtnyi pályadíjat dr. Perlaky Mihály „Fölfelel megy borban a gyógygy” jellegű munkája nyerte meg.

— A lövölde alapszabálytervezetét — az e végre kiküldött bizottság már elkészítette. A részvény aláírások is tegnapelőtt megkezdettek, még pedig oly szép eredménnyel, hogy a szükségelt 400 darab részvény hihetőleg pár nap alatt alá lesz írva.

— Álomosság a király előtt. Müncheneri udvari körökben a bajor király Ö Felsége szárnysegédének Sauer urnak letétele roppant feltűnést okozott. Egy bizonyos udvari clique már rég várta a gyűlölt kegyencz bukását, s mit semmi sem tudott előidézni egy játszma billiárd meglevé. A király évek óta csaknem teljes álmatlanságban szenved. Hogy a végtelen hosszú éjeli órákat megrövidítse, minden reggel 2—4 óráig a szolgálattevő segéddel billiárdozott. Sauer ur volt épen szolgálaton; midőn a király egy játszmaára felszólította, Sauer ur az álmától elnyomtatva a játéknál lábait kereszttbe téve és kezét hirtelen szájához tartá, hogy egy feltörő ásitást a király előtt eltitkoljon. A király észrevéve a szárnysegédi keresztezés és kézmozdulatokat. Ez okból büszkén fölegyenesedve így szólott hozzá: „Sauer ur, ha királyi önnel játszik, s ön vele együtt van, valóban nem kellene álmosnak lenni”. A király elhagyta a termet és Sauer szárnysegéd s alezredes e e percztől megszűnt a bajor király szárnysegéde lenni.

— Hajótörés. Egyik közelebbi tengeri vihar alkalmával egy „Torch” nevű gőzös összeütközött a „Chicabuchó” vitorlás hajóval, melyet tökéletesen keresztül furt úgy annyira, hogy 3 perc alatt ez utóbbitól misem volt már látható. A hajó személyzetéből csak hárman maradtak életben; a kormányos egy matróz s egy tengerész-növendék, kik a segélyekre siető Guidingtac nevű vontató gőzös fedélzetén találtak menhelyet.

— Szerencsétlen félreértés történt közlebről a palmosi kikötőben Cataloniában. Nem rég egy hajó érkezett oda, melynek kapitánya sem a király lemondásáról, sem pedig az ezután történetekről nem birt tudomással. Midőn egy másik hajóról ezen véleménye szerint lázadó kiáltással fogadtatott: „Éljen a köztársaság!” megparancsolá embereinek, hogy sortűzet adjanak, miáltal a legénység közül többen megsebesültek s néhányan meg is haltak.

— Jó ok. St. uralkodója, kinek ügyeit miniszterei intézték, sétált egykor fővárosa kapuja előtt. Néhány szegényember őt megpillantva, löbbaihoz borult s könnyes szemekkel könyörgött munkáért. Az uralkodó így vigasztalta őket megindult hangon: Jó emberek e tekintetben nem segíthetek rajtatok, mivel magamnak sincs teendőm.

— A zürichi magyar egyesület célja tagjainak nemzeti irányú önművelődése, és e cél elérésére rendes összejövetelein kívül 22 hirlapot és folyóiratot járát és könyvtárt alapított; a könyvtár jelenleg 449 művet 750 kötetben tartalmaz; tartalomra nézve van 152 tudományos mű 201 kötetben 245 szépirodalmi 497 kötetben és 52 bekötött folyóirat, nyelvre nézve van 332 magyar 60 522 kötetben, 104 német 213 kötetben, 12 franczi 14 kötetben és egy angol. Az egyesületnek jövedelmei a lefolyt évben 1931 frt 26 cen. rugtak, a kiadások 1832 frt. 46 cent. tettek. — Az egyesületnek a lefolyt évben 77 tagja volt, közöttük 69 tanuló. Az egyesület legközelebb „zürichi magyar egyesület” címe alatt emlékkönyvet fog kiadni, melyet az egyesület történetén kívül Svajz iskoláit átalában és a zürichi műgyetemet különösen fogja ismertetni.

— A florencei nemzeti könyvtár a pénzügyminiszter parancsára egy pergament codexet adott ki birtokából, mely az 1871 jan. 6-kán Ausztia Magyarországgal kötött szerződés folytán II. Lipót egykori tuskánai n. hercege örökösseinek vála visszaadandó. Ezen kis 8-adt rét pergament codex körülbelül 100 ájtatost és szentet tartalmaz, kit a Habsburg-Lotharingiai ház elődeiként említettnek, s mindeniknek meg van rövid életrajza aranybetűkkel, sőt tétkék lapra festve. E könyv keletkezése 1588-ra tehető. Ez az egyetlen darab a gazdag és értékes könyvtárban, melyet az egykori nagy hercege örökössei fentemlített nemzetközi szerződésben maguknak kikötötték.

— A „Budapesti szemle” e napokban megjelenő második kötetben lesz a többi közt egy oly czikk is, melyet amerikai író küldött e számla számára. Brace irta meg néhány napos fogsága történetét abból az időből, midőn Nagyváradon járván a Bach-kormány rendőrei befogták, mint kémét.

— Kolozsvárt Stöger még e hóban vendégszerepelné fog, s először alkalmasint 15-dikén fog fellépni — mint a „Föv. Lapok” hallja. Ha e hír való: úgy közönségünkre ritka művel várakozik.

— Wagner Richárd Bécsben a világtárlat ideje alatt hangversenyt fog rendezni.

— Apponyi gr. a párisi nagykövet, mint párisi vadászlap jelenti, királynőnknek négy gyönyörű vadászagart küldött ajándékol, melyeket egy angol kereskedőtől 10,000 frankon vásárolt.

— A Ny.-szeredai vásárkor egy vadasi székely, szilaj lovával egy féllábu nyomorék koldusnak hajtott, ki magát védendő, botjával a székely lovára ütött, miért ez haragra lobbanva, a szerencsétlen úgy meg ütötte mankos-botjával, hogy legott szörnyet halt.

— Bráth Frigyes hegedű-művész közlebről pár zene-estélyt szándékszik rendezni M.-Vásárhelyt jeles kis quartett-jével, mely jelenleg Petrosényban működik.

— Bartal György 74 szótöbbséggel kővárvidéki képviselőnek választatott a nemzetiségi Indre ellenében Szavazó volt 1263.

— Szép állatgyűjtemény van felállítva a fapiacson. Különösen meglepő látványt nyujtanak az eleven kis majmok, melyek comicus s e mellett igen ügyes mózduataikkal a néző közönségnek nagy mulatságot szereznek; az oroszlanok, még fiatalok, de a medvék, farkasok, igen szép hiénák, az óriás és csörgő kigyó, crokobil, ichneumon nem mindennapi látványt nyujtanak.

KÖZGAZDASÁG.

A kalotaszegi takarékpénztár üzlet kimutatása

február haváról

Bevétel.

Pénztármaradvány január hó 31-ről 2,922 frt. 54 kr. Betét 4,097 frt. 36 kr. Visszaafizetett leszámítolás 41,005 frt. Visszaafizetett előleg 1,060 frt. Leszámitolat 1,233 frt. 45 kr. Előleg kamata 21 frt. 20 kr. Beirási-díj 10 frt. 60 kr.

Összesen 50350 frt. 15 kr.

Kiadás.

Visszaafizetett betét 6093 frt. 15 kr. Visszaafizetett betét kamata 27 frt. 77 kr. Leszámitolás 41 ezer 115 frt. Előleg 1060 frt. Költségek 137 frt. 64 kr. Tiszti és szolga fizetés 221 frt. 66 kr. Pénztár-maradvány február 28-án 1694 frt. 93 kr.

Összesen 50350 frt. 15 kr.

A kalotaszegi takarékpénztár.

Kimutatás.

A kolozsvári takarékpénztár 1873. február havi üzletforgalmáról.

Bevétel.

215 betét után 39,907 frt. 69 kr. Visszaafizetett váltók 1412,30 frt. Befizetett kamatok 2676 frt. 33 kr. Illetékek 788 frt. 81 kr. Részvény átiratási díjak 26 frt. Értékpapírok kamatai 23 frt. 33 kr. Házbr az intézet saját háza után 853 frt. 11 kr. Államilleték előlegek után 4 frt. 65 kr.

Összeg 186,709 frt. 92 kr.

Pénztári maradvány jan. 31-ről 46023 frt. 26 kr.

főösszeg 232,733 frt. 18 kr.

Kiadás.

Visszaafizetett betétek s tőkésített kamatok 109 tétel után 30,055 frt. 18 kr. Kifizetett folyó kamatokra 39 frt. 54 kr. Leszámitolt váltókra 146,064 frt 74 kr. Előlegek értékpapírokra 980 frt. Kezelési költségekre 74 frt. 40 kr. Igazgatói tisztelet díj. s hivatalnokok fizetése 3917 frt 32 kr. Megjelenési tisztelet-díjakra 42 frt. Értékpapírok vételére 200 frt. Pénzügyintézeteknél elhelyezményekre 3000 frt. Megtérített házbr az intézet saját háza után 378 frt. 11 kr. Jövedelmi adóra 135 frt. Államilleték előlegek után 4 frt. 65 kr.

Összeg 184,890 frt 94 kr.

Pénztári maradvány feb. 28-án 478,42 frt. 24 kr.

főösszeg 232,733 frt. 18 kr.

Kolozsvárt 1873. feb. hó 28-án.

A „KELET” magán-távirata.

Feladatott Pesten márcz. 11. 9 ó. 50 p. d. e.
Érkezett márcz. [11. 10 ó. 15 p. d. e.

A képviselőház tegnap fogadta el a pénzügyminisiteri budget tárgyalását. Kerkapoly a naszódvidéki havasok kérdésében hosszasan nyilatkozott. Valószínűleg ma véget ér az egész budgettárgyalás. Podmaniozky Frigyes a közmunka elnökének kineveztetett. Magyarhorvát bizottság magyar részében Széll Kálmán előterjeszté jelentését a horvátmagyar pénzügyi kérdés megoldásáról. Szapáry belügyminisiter a pénzügyintézeteknél viselt állásairól leköszönt. Tóth Vilmos tegnap elbucszott a belügyminisiteri hivatalnokoktól, kik egyszersmind Szapárynál tisztelegtek.

Királynéknak tegnap családjával mrgnézte a világkiallítás helyiséget, azután maga Gödöllőre utazott.

A spanyol lázadás folyton terjed.

Felelős szerkesztő: Szász Béla.

Hivatalos.

Sz. 56. 1873. (125) (1—3)
Pályázat.

Nemes Kolozsváry Nagy-Nyulási járásában következő körjegyzői állomásokra 400.400 frt. o. é. évi fizetéssel és szabad lakással ezennel pályázatot nyitattik:

1. Mező-Szent-Mihálytelki körjegyzőség, Füzkút, Lompér és Oláh-Solymos községekkel, székhely Mező-Szent-Mihálytelke.

3. Oroszfői körjegyzőség, Nagy-Nyulási, Kőbölke és Komlód községekkel, székhely Oroszfő.

3. Kozmatelki körjegyzőség, Szász-Banyitza, Tancs és Harasztos községekkel, székhely Kozmatelke.

4. Mező-Szoloki körjegyzőség, Fargó, Kis Fülpes és Szent-András községekkel, székhely M.-Szokol.

Pályázók felhívattak az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 83. §-ai értelmében felszerelt folyamodványokat folyó évi **Martius 28.-áig** alóli szolgabíróhoz beadni.

A N.-Nyulási járás szolgabíróságtól Teke 1873. évi Mártius hó 7-én.

Schankebank Károly, szolgabíró

(123) (1—3)

Világkiállítás 1873.

Avilágkiállítási utazási, és szállásközpont iroda Bécsben, főgynökséget állított fel Pesten, országút 10 sz. a.

A világkiállítás látogatói, Bécsben mutatásuk idejére már most is bérelhetnek szállást, s e miatt szíveskedjenek határozott ajánlatokat az alóli főgynökséghez intézni.

Az utazási tervek, a központi iroda vasúti vonatainak indulási napjai: a felvételi állomások, szállítási díjak sat. közelebről fognak közzétettni.

Kolozsvár és vidékére nézve az ügynökséget a hitelbank- és zálog-kölcsön intézet

KOLOZSVÁRTT

vette át, a mely helyettünk kerülete környekéből a szállásmegrendeléseket átvenni jogosítva van, és a mely az utazási könyveket és mérsékelt utazási jegyeket bizottmányilag árulandja.

Főgynökség: Pest

országút 10 sz.

Világkiállítási utazási és szállásközponti iroda.

Kiadó szállás.

Belső-szénutczában, 4 számú háznál, földszint 3 szoba, konyha, pince, padlás s fűszekárval f. év Szt.-György napjától kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal folyó hó 15-ig Nemzeti-szálloda 36. sz. a.

MAYER G. A. W. urnak Breslauban

Mai irásom egyedüli célja tudatni önnek, hogy fehér mellszörp naponta nagyobb tetszésnek örvend, s a válságok annak hatásait kitűnően mondják s általánosan dicsérik és elismerik.

Pest. Török József, gyógyszerész a Szt.-Háromsághoz.

A ki köhög, mellfájásban, rekedtségben, mellfűldokolásban, vérpökésben, gégeingerben sat. szenved, a Mayer-féle fehér mell szörp

által biztos és gyors segélyt nyer.

Valódi minőségben kapható Kolozsvárt Binder Károly Szentháromsághoz címzett gyógyszerházában belmonostor-utczában a Redoute során.

Gazdasági és kerti

veteménymagvak

Luczerna francia.

Lóhere Steier.

Burgundi répa.

Tarló répa.

Bükköny.

Fűmag, francia és angol.

Ák-számag sat.

Mindenemű kerti veteménymagvak, s mint egy 300 félelegjobb virág-

magvak, legjobb minőségben és jutányos áron.

Szentjános és Veisz Kolozsvárt.

Ugyanitt találatnak valódi Dittmárféle kerti eszközök és Tár-féle Zsebkések.

(122)

Gyulafehérvári takarékpénztár.

A gyulafehérvári takarékpénztár t. cz. részvényesei, az 1873. márczius 26-án délután 2 órakor a takarékpénztár helyiségében tartandó

1-ső rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívattak.

Közgyűlés tárgyai:

1. Választmányi jelentés a takarékpénztár 1873-ik évi működéséről.
2. Számvizsgáló bizottság jelentése az 1872-dik évről a zárszámadásról, és e fölötti határozat.
3. Az 1872-ik évre az osztalék megállítása.
4. Az alapszabályok 61 §-a értelmében 6 nagyválasztmányi tag választása
5. Két igazgató-tag választása.
6. 1873-ik évre számvizsgáló bizottság választása.

Azon t. cz. részvényes urak, kik a közgyűlésben résztvenni kívánnak szíveskedjenek a pénztárnál, részvényeiket a gyűlést megelőzőleg legalább három nappal tértvény és igazolójegyző kiszolgáltatása mellett letenni.

Gyula-Fehérvárt, 1873. mártius 5.

A fehérvári takarékpénztár igazgatósága.

Legnagyobb nyereményi valószínűség.

260 húzásra.

ezek közül	
13 főnyeremény	300,000 forintos.
2 főnyeremény	280,000 forintos.
2 főnyeremény	250,000 forintos.
7 főnyeremény	220,000 forintos.
8 főnyeremény	200,000 forintos.
5 főnyeremény	150,000 forintos.
2 főnyeremény	110,000 forintos.

és más számos 100,000, 60,000, 50,000, 40,000, 30,000 fr. os stb. nyereményre játszhatat egy részletjeggyel.

játekársulatunk A. csoportozata

által, 18 rrszevő közt, 25 évnegyedes 7 frt részle fizetéssel.

Ezen kedvelt csoportozat magában foglalja

az Ausztriában létező összes állam- és magánkölsön-sorsjegyeket,

melyek árfolyam szerinti előadásából befolyó összeg a részvevők közt teljes befizetés után egyenlően felosztatik. A törvényes bélyeg-illetlenk ezen okmányért egyszer-mindenkorra 1 frt 30 kr.

Mindjárt az első évnegyedes 7 frt részlet befizetésével játszani a következő sors húzásra:

Hitel-sorsjegyekre,

april 1-jén, a Rudolf-sorsjegyekre ugyanazon napon, az 1864-diki sorsjegyekre április 15-én, a Kegyelvi-sorsjegyekre május 1-én stb. stb.

A legközelebbi húzásokra

ajánljuk játékársulatunkat

20 darab hitelsorsjegyre, negyedéves részletekben 13 frtjával, vagy havi részletben 10 frtjával, bélyeg 2 frt 55 kr. Húzás április 1-jén, főnyertes 200,000 frt.

20 darab töröksorsjegyekre, havi részletekben 5 frtjával, bélyeg 99 kr. Húzás április 1-jén, főnyertes 600,000 frank.

20 darab 100 frtos 1864-iki sorsjegyre, negyedéves részletekben 9 frtjával vagy havi részletekben 6 frtjával, bélyeg 8 frt 55 kr.

20 darab 50 frtos 1864-iki sorsjegyre, negyedéves részletekben 5 frt, havi részletekben 4 frt, bélyeg 99 kr. Húzás április 15-én, főnyertes 220,000 frt.

Részletleveleket

egyes sorsjegyekre és tetszés szerinti sorsjegyi csoportulatokra, hol az első részletbefizetésétől kezdve egész egyedül minden nyereményre játszhatat, eladunk negyedéves és havi részletekben a legolcsóbb feltételek s e legelőnyösebb összeállítás mellett.

Az osztrák hitelbank váltóirodája, előbb Fürst Ede,

Bécs, Stefansplatz Nr. 2.

(Utányomat nem díjaztatik.)

(124)

(1—8)

Stein Jánosnál Kolozsvárt megjelent s általa minden magyarhoni könyvtárunknál megszerezhető:

Kukliné Prédikációi

Néhai KUKLI JÓNÁS hátrahagyott irataiból összeszedte KUKLI JERÉMÁS. Ára 1 frt 20 kr o. é.

TARTALOM: Bézézetés. 1. Prédikáció. Kukli uram egy jó barátjának ötven forintot kölcsönözött. 2. Préd. Kukli uram egy jó barátjának a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 3. Préd. Kukli-
né asszony édes anyjánál volt látogatásba; Kukli uram pedig ezen örvendős alkalommal estélyt adott. 4. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 5. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 6. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 7. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 8. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 9. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 10. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 11. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 12. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 13. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 14. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 15. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 16. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 17. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 18. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 19. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 20. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 21. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 22. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 23. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 24. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 25. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 26. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 27. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 28. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 29. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 30. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 31. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 32. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 33. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 34. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 35. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 36. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 37. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 38. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 39. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 40. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 41. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 42. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 43. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 44. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 45. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 46. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 47. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 48. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 49. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 50. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 51. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 52. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 53. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 54. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 55. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 56. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 57. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 58. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 59. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 60. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 61. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 62. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 63. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 64. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 65. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 66. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 67. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 68. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 69. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 70. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 71. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 72. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 73. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 74. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 75. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 76. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 77. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 78. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 79. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 80. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 81. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 82. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 83. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 84. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 85. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 86. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 87. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 88. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 89. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 90. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 91. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 92. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 93. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 94. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 95. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 96. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 97. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 98. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 99. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának. 100. Préd. Kukli uram a kávéházban mulatott s „annyi pipafüstöt hozott hazá-
ván haza jöni, csak kirukkol vele, hogy ezután külön kapukulcsot csináltat magának.

(2—3)

ában, különösen pedig arról, hogy milyen gyalázatosan viselte magát Kukli uram ezeltől tíz évvel. 34. Préd. Kukliné asszony keservesen panaszkodik, hogy Kukli uram visszaélt neje bizalmával. 35. Préd. Kukliné asszony megtudta, hogy Kukli uram a Tisza szabályozási társulatba beállott. 36. Préd. Kukliné asszony gyanítva, hogy Kukli uram végredeletet készített, „csak mint felesége“ ohajtáná tudni, hogy őt illetőleg miként rendelkezett. 37. Préd. Kukliné asszony „ny hallotta, hogy Kukli uram bírádó ára adta magát.“ Utolsó prédikáció. Kukliné asszony meghült; a vékony cipő tragédiája. Utóirat.

Ajánlás

a két magyar hazában minden férjnek?

„Nagyon tisztelt kolléga uraimék!

Huzamos tapasztalatból tudom, hogy egy házban csak akkor szívesen látott vendég valaki, midőn mind a házi ur, mind a házi asszony előtt egyiránt kedvességben van. — Már pedig én (azaz hogy nem személyesen, mert azért felsségem nehez-
telne